

СТАН ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Дрожжана О.У.

старший викладач

кафедри безпека життєдіяльності,

Дударь Н.І.

завідувач лабораторії

Полтавська державна аграрна академія,

м. Полтава

Стан охорони праці прямо залежить від економіки країни. По-перше, кризовий стан економіки, боротьба багатьох підприємств за виживання, коли першочерговим завданням є виплата зарплати працівникам і внесення чергових платежів, природно відсувають діяльність по поліпшенню умов і охорони праці на другий план.

По-друге, в ринковій системі господарювання рушійним мотивом господарської діяльності виступає доход. Мета роботодавця – одержання прибутку, тоді як капітальні вкладення в основні фонди, необхідні для поліпшення умов і охорони праці, призводять до росту собівартості продукції. В умовах, коли учасники виробничих процесів постійно віддають перевагу економічній вигоді, поліпшення умов і охорони праці виявляється важко розв'язуваною задачею.

Положення ускладнене також тим, що необхідні витрати, як правило, пов'язані з капіталовкладеннями в основні фонди, і вони значно перевищують економію на скорочення виплат у зв'язку з несприятливими умовами праці.

В період переходу до ринкової економіки, зміною форм власності, суттєвим зменшенням державного сектору економіки, непродуманою політикою приватизації, яка супроводжувалась масовою тінізацією і порушенням законодавства, зубожінням більшості верств населення, ростом інфляції та іншими негативними явищами увага до проблем охорони праці значно зменшилася. Держава, по суті, залишила за собою дві функції – нагляд за станом охорони праці і фіскальні функції до порушників діючого законодавства.

Все це не могло не призвести до тих показників травматизму, які є сьогодні в Україні.

Так, за даними Управління Держпраці у 2018 році було зареєстровано 4126 травмованих на виробництві, у тому числі 409 загиблих. Серед причин нещасних випадків з смертельним наслідком переважають організаційні – 303 (74%), з технічних – 58 (14%), з психофізіологічних – 48 осіб (12%) [1].

Співвідношення загальної кількості травмованих і кількості смертельно травмованих в Україні 12:1, а в країнах ЄС 829:1.

Причиною такого становища є невідповідні умови праці, використання морально та фізично застарілих технічних засобів, слабкий контроль за дотриманням законодавства з охорони праці, недостатнє фінансування заходів з охорони праці.

У 2017 році Україна приєдналася до Цілей сталого розвитку тисячоліття, запропонованих ООН для всіх країн світу і сформувала свої цілі, встановивши власні показники розвитку і завдання щодо їх досягнення. Зокрема, ціль про економічне зростання, зайнятість та гідну працю містить завдання «сприяти забезпеченню надійних та безпечних умов праці для всіх працюючих, зокрема шляхом застосуванням інноваційних технологій у сфері охорони праці та промислової безпеки». Намічено зниження до 2030 року загального і смертельного травматизму на виробництві в середньому на 50% порівняно з 2015 роком.

Для досягнення поставлених цілей одним із заходів є реформування системи управління охороною праці (СУОП). Концепція реформування СУОП передбачає впровадження ризик-орієнтовного підходу у сфері безпеки праці, закладає фундамент кардинальних змін суспільної свідомості як керівників, так і працівників підприємств усіх форм власності, визначає пріоритет розвитку культури безпечної поведінки. Так як більшість випадків є наслідком недбалості, байдужості, безвідповідальності [2].

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України: праця України у 2017 році: статистичний збірник. Київ: ТОВ Видавництво «Август Трейд». 2018. 280 с.
2. Концепція реформування системи управління охороною праці в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 р. № 989-р. с. 19.